

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Для першого рівня вищої освіти «Бакалавр»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради» «Звукорежисура» «Спів» «Інструментальне виконавство(за видами)»
Статус дисципліни	Дисципліна вільного вибору студента

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорон праці в галузі» для здобувачів вищої освіти знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура», «Спів», «Інструментальне виконавство(за видами)».

Розробник: Гитун В.М.- викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу»
Протокол № 1 від 27 серпня 2024р.

Завідувач кафедри Кочерга А.І.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 29 серпня 2024р.

Завідувач кафедри Карпенко – Боднарук Ж.Л.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство» (за видами)

Протокол № 1 від 2 вересня 2024р.

Завідувач кафедри Ясько О.А.

1 Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: 3-й	
Загальна кількість годин – 90	32	8
Кількість модулів – 1 Кількість змістовних модулів – 3	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 32 самостійної роботи студента – 58	6-й	II-й
	Лекції:	
	30	7
	Практичні (семінарські):	
	2	1
Вид підсумкового контролю: Тестовий контроль	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: Залік	Самостійна робота:	
	58	82

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження

життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни:

Передумовами вивчення навчальної дисципліни "Охорона праці в галузі" є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 2 Українська мова (за професійним спрямуванням)

ОК6 Правове регулювання в галузі культури і мистецтва

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми "Музичне мистецтво естради, "Звукорежисура", "Спів", "Інструментальне виконавство(за видами) вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни "Охорона праці в галузі":

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15

4.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: - поняття і зміст безпеки;

- законодавчі та нормативно-правові документи з безпеки праці та охорони здоров'я на робочому місці для успішного виконання виробничих та управлінських функцій;

- систему головних організаційних і технічних заходів, направлених на підвищення рівня безпеки праці та охорони здоров'я на робочому місці;

- сучасні методи аналізу ризиків професійної діяльності, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах;

вміти:

- організувати діяльність трудового колективу з обов'язковим врахуванням вимог охорони праці та здоров'я працівників, забезпечивши раціональний розподіл обов'язків і повноважень з вирішення питань безпеки праці та постійний контроль за їхнім виконанням;

- впровадити головні організаційні і технічні заходи, направлені на підвищення рівня безпеки праці та охорони здоров'я на робочому місці з метою усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань;

- організувати вивчення професійних (виробничих) ризиків та забезпечити підготовку адекватних заходів щодо їхнього зниження .

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК – спеціальні)

Шифр	Назва компетентності	Дескриптори НРК				ПРН
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність					ПРН 5, ПРН 15
загальні (ЗК)						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15

ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15
спеціальні (СК)						
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5, ПРН 15

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- усне опитування;
- презентації виконаних результатів та досліджень;
- семінарські заняття;
- стандартизовані тести;
- залік.

5.2 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Поточний контроль проводиться на кожному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання еоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні Деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві

	неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його Основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість Тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти Зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стисло і системно викладено основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами, теоріями тощо

Кожен студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Під час самостійної роботи рекомендується доповнити записи лекції та завершити виконання завдань, що були зазначені в Робочій програмі та ОКЛ.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Змістовний модуль 1						
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	ЗМ 1
С.Р.	Т	У.О.	С.Р.	Т	Т	
5	5	5	5	5	5	30

Змістовний модуль 2											
Т.7	Т.8	Т.9	Т.10	Т.11	Т.12	Т.13	Т.14	Т.15	ЗМ	ОКЛ	Залік
Т	Т	С.Р.	Т	Т	Т	Т	С.З.	У.О.			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	45	5	20

Т1, Т2 ... Т7 – теми занять,

Т (тест)

УО (усне опитування)

С.з. (семінарське заняття)

ОКЛ (опорний конспект лекцій, словник)

С.р. (самостійна робота)

Мод. контроль (модульний контроль)

Залік

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів(сумарна)
Семінарські заняття	1	5
Опорний конспект лекцій, словник	1	5
Самостійна робота	3	15
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	9	45
Усне опитування	2	10
Залік	1	20
Всього		100

Система нарахування додаткових балів

Додатково студенти можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- за активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні)
- за організацію навчальної діяльності у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах, тренінгах)
- за бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний (семестровий) контроль у вигляді заліку (20 балів) проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях та на модульному (семестровому) контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Критерії семестрового оцінювання знань студентів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
		Теоретична підготовка
		Студент
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань
Достатній	89-74	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці

Задовільний	73-60	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу
Незадовільний	59-35	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки
Неприйнятний	34-1	студент не володіє навчальним матеріалом

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Нормативно-правові засади охорони праці.

Тема 1. Вступ. Загальні питання охорони праці.

Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні розділи дисципліни «Охорона праці в галузі». Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.

Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці.

Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП. Стандарти в галузі охорони праці. Система стандартів безпеки праці (ССБП). Міждержавні стандарти ССБП. Національні стандарти України з охорони праці. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації. Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат.

Тема 3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

Тема 4. Організація охорони праці на підприємстві.

Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції служби охорони праці. Структура і чисельність служб охорони праці. Права і обов'язки працівників служби охорони праці. Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі. Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці. Кабінети промислової безпеки та охорони праці, основні завдання та напрямки роботи кабінетів. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка. Стимулювання охорони праці.

Тема 5. Навчання з питань охорони праці.

Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Навчання з питань охорони праці посадових осіб. Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів. Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи.

Тема 6. Профілактика травматизму та професійних захворювань.

Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. Інциденти та невідповідності. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.

Змістовний модуль 2. Виробнича безпека.

Тема 7. Основи фізіології та гігієни праці.

Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Вдома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці. Повітря робочої зони. Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Нормування та контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату. Склад повітря робочої зони: джерела забруднення повітряного середовища шкідливими речовинами (газами, парою, пилом, димом, мікроорганізмами). Гранично допустимі концентрації (ГДК) шкідливих речовин. Контроль за станом повітряного середовища на виробництві. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони. Вентиляція. Види вентиляції. Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну. Природна вентиляція. Системи штучної (механічної) вентиляції, їх вибір, конструктивне оформлення. Місцева (локальна) механічна вентиляція.

Тема 8. Освітлення виробничих приміщень.

Основні світлотехнічні визначення. Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація виробничого освітлення. Основні вимоги до виробничого освітлення. Нормування освітлення, розряди зорової роботи. Експлуатація систем виробничого освітлення. Джерела штучного освітлення, лампи і світильники. Загальний підхід до проектування систем освітлення.

Тема 9. Шум, вібрація, ультразвук та інфразвук.

Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність, частота, коливальна швидкість. Звукова потужність джерела звуку. Класифікація шумів за походженням, за характером, спектром та часовими характеристиками. Нормування шумів. Контроль параметрів шуму, вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та індивідуального захисту від шуму. Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне нормування вібрацій. Методи контролю параметрів вібрацій. Типові заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від вібрацій. Інфразвук та ультразвук. Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку

Тема 10. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону.

Джерела, особливості і класифікація електромагнітних випромінювань та електричних і магнітних полів. Характеристики полів і випромінювань. Нормування електромагнітних випромінювань. Прилади та методи контролю. Захист від електромагнітних випромінювань і полів

Тема 11. Випромінювання оптичного діапазону.

Класифікація та джерела випромінювань оптичного діапазону. Особливості інфрачервоного (ІЧ), ультрафіолетового (УФ) та лазерного випромінювання, їх

нормування, прилади та методи контролю. Засоби та заходи захисту від ІЧ та УФ випромінювань. Класифікація лазерів за ступенями небезпечності лазерного випромінювання. Специфіка захисту від лазерного випромінювання.

Іонізуюче випромінювання. Виробничі джерела, іонізуючого випромінювання, класифікація і особливості їх використання. Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах

Тема 12. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень.

Класи шкідливості підприємств за санітарними нормами. Санітарно-захисні зони підприємств. Вимоги до розташування промислового майданчика підприємства, до виробничих та допоміжних приміщень. Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації. Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць.

Тема 13. Загальні вимоги безпеки.

Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Безпека під час експлуатації систем під тиском і криогенної техніки. Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт.

Тема 14. Електробезпека.

Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Тема 15. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухопожежонебезпечністю. Класифікація вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	У тому числі					У тому числі				
	Усього	Лекційні	Практичні, семінарські	Самостійна робота	Індивідуа- льні	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Індивідуа- льні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовний модуль 1. Нормативно-правові засади охорони праці.										
Тема 1. Вступ. Загальні питання охорони праці.	6	2		4		18	2		16	
Тема 2. Правові та організаційні основи охорони праці.	6	2		4						
Тема 3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.	6	2		4						
Тема 4. Організація охорони праці на підприємстві	8	2		6		28	2		26	
Тема 5. Навчання з питань охорони праці.	6	2		4						
Тема 6. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	6	2		4						
Змістовний модуль 2. Виробнича безпека.										
Тема 7. Основи фізіології та гігієни праці.	6	2		4		32	2		30	
Тема 8. Освітлення	6	2		4						

виробничих приміщень.										
Тема 9. Шум, вібрація, ультразвук та інфразвук.	6	2		4						
Тема 10. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону.	6	2		4						
Тема 11. Випромінювання оптичного діапазону.	6	2		4						
Тема 12. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих допоміжних приміщень.	6	2		4						
Тема 13. Загальні вимоги безпеки.	6	2		4		12	1	1	10	
Тема 14. Електробезпека.	4		2	2						
Тема 15. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.	4	2		2						
Модульний контроль	2									
Всього	90	30	2	58		90	7	1	82	

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні вимоги безпеки. Електробезпека	2

6.4. Самостійна робота (денна форма)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суб'єкти і об'єкти охорони праці	2
2	Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.	2
3	Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.	2
4	Інструкції з охорони праці.	2
5	Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення	2
6	Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.	2
7	Права і обов'язки працівників служби охорони праці.	2
8	Комісія з питань охорони праці підприємства.	2
9	Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць.	2
10	Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів.	2
11	Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи.	2
12	Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.	2
13	Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.	2
14	Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату.	2
15	Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну.	2
16	Природне, штучне, суміщене освітлення.	2
17	Загальний підхід до проектування систем освітлення.	2
18	Інфразвук та ультразвук.	2
19	Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби	2

	захисту від ультразвуку та інфразвуку	
20	Характеристики полів і випромінювань.	2
21	Захист від електромагнітних випромінювань і полів	2
22	Іонізуюче випромінювання.	2
23	Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах	2
24	Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації.	2
25	Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць.	2
26	Безпека під час експлуатації систем під тиском і криогенної техніки.	2
27	Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт.	2
28	Дія електричного струму на організм людини.	2
29	Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.	2
	Всього	58

6.4. Самостійна робота (заочна форма)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суб'єкти і об'єкти охорони праці	2
2	Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.	2
3	Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій.	4
4	Інструкції з охорони праці.	4
5	Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення	2
6	Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.	2
7	Права і обов'язки працівників служби охорони праці.	4
8	Комісія з питань охорони праці підприємства.	4

9	Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць.	4
10	Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів.	4
11	Стажування (дублювання) та допуск працівників до самостійної роботи.	2
12	Основні причини виробничих травм та професійних захворювань.	4
13	Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням.	4
14	Заходи та засоби нормалізації параметрів мікроклімату.	2
15	Організація повітрообміну в приміщеннях, повітряний баланс, кратність повітрообміну.	4
16	Природне, штучне, суміщене освітлення.	2
17	Загальний підхід до проектування систем освітлення.	2
18	Інфразвук та ультразвук.	2
19	Нормування та контроль рівнів, основні методи та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку	4
20	Характеристики полів і випромінювань.	2
21	Захист від електромагнітних випромінювань і полів	2
22	Іонізуюче випромінювання.	2
23	Типові методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого випромінювання у виробничих умовах	2
24	Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації.	2
25	Вимоги охорони праці до розташування виробничого і офісного обладнання та організації робочих місць.	4
26	Безпека під час експлуатації систем під тиском і криогенної техніки.	2
27	Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт.	2
28	Дія електричного струму на організм людини.	2

29	Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.	4
	Всього	82

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (у разі потреби)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle-інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

8. Методичні рекомендації

- 1.Методичні рекомендації щодо проведення семінарських занять.
- 2.Методичні рекомендації до організації самостійної роботи.
- 3.Методичні рекомендації до організації модульного контролю.

8.1. Методичні рекомендації щодо проведення семінарських занять

Діяльність студента на семінарі полягає у виступах з повідомленнями, доповідями, рефератами, участі в їх обговоренні під керівництвом викладача.

Тому предмет методичних рекомендацій до участі в семінарі студента - підготовка та здійснення доповіді, відповіді на запитання, ведення дискусії, розробка та використання демонстраційного матеріалу.

Характер підготовки залежить від ролі, що доручена студенту (доповідач або учасник обговорення питання).

Підготовка до виступу з повідомленням, доповіддю, рефератом.

Порядок підготовки:

- а) уточнення та осмислювання теми;
- б) формулювання мети виступу. Наприклад: викласти стан рішення певного питання теорії або практики; розкрити сутність конкретного процесу дослідження; дати характеристику отриманим результатам;
- в) визначення основних питань, що підлягають висвітленню;
- г) підбір фактичного матеріалу (теоретичних положень, прикладів із практики, даних експериментальних досліджень тощо);
- д) добір необхідного матеріалу та його аналіз;

е) побудова композиції та плану виступу;

ж) написання повного тексту, тез виступу, розгорнутого плану.

Структура та зміст доповіді

Доповідь і повідомлення містять: вступ, основний зміст (головна частина) та висновки.

У вступній частині обов'язково вказуються тема, аргументація її вибору, ступінь актуальності.

Варто коротко повідомити про характер і обсяг пророблених джерел інформації.

Головна частина виступу містить вихідні теоретичні положення та факти, розкриває зміст і методи проведених досліджень, аналіз результатів, їх узагальнення. Важливо розкрити причинно-наслідкові зв'язки розглянутих явищ.

Перенасичення доповіді повідомлення фактами, цифрами, непроаналізованим, неузагальненим, бездоказовим матеріалом знижує його цінність і затушовує його зміст.

Заключна частина виступу повинна відбивати підсумки містити узагальнення, висновки.

Тема .Загальні вимоги безпеки. Електробезпека

План

1. Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів.
2. Технічні засоби безпеки, їх класифікація та вимоги до них.
3. Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Класифікація електротравм, види опіків.
4. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом.
5. Умови та фактори ураження людини електричним струмом.

8.2 Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Текстова частина самостійної роботи викладається на стандартному папері формату А4 з однієї сторони і повинна містити вступ, основну частину, висновки та список використаної літератури. Поля: верхнє, нижнє та ліве- 20 мм, праве- 10 мм. Об'єм рукопису складає 10-15сторінок. Посилання на літературні джерела здійснюється шляхом зазначення у дужках номера, під яким та чи інша друкована праця наведена у списку використаної літератури. Наприклад, [1,8,12].

На титульній сторінці звіту мають бути зазначені назва кафедри, тема самостійної роботи, прізвище та ініціали студента, назва групи.

Звіт про самостійну роботу оцінюється за наступними критеріями:

- логічність плану;
- повнота і глибина розкриття теми;
- наявність таблиць, рисунків, схем;
- оформлення

Орієнтовні питання до заліку:

1. Основні поняття дисципліни “Охорона праці”.
2. Поняття державних нормативних актів з охорони праці. Їх склад та вимоги.
3. Принципи, на яких базується державна політика з питань охорони праці.
4. Сутність вимог нормативних документів з питань охорони праці.
5. Порядок відповідальності посадових осіб за порушення законодавства охорони праці.
6. Порядок організації служби охорони праці на підприємстві.
7. Основні функції служби охорони праці.
8. Основні питання, які контролює служба охорони праці.
9. Показники нещасних випадків на підприємстві.
10. Обов'язки власника підприємства з питань охорони праці.
11. Права фахівців з охорони праці.
12. Права громадян на охорону праці.
13. Зміст порядку обліку нещасних випадків, які беруться на облік по формі Н-1.
14. Система стандартів безпеки праці (ССБП).
15. Порядок розслідування профзахворювань.
16. Права громадян на охорону праці при укладенні трудової угоди.
17. Основні функції управління охороною праці на підприємстві.
18. Порядок складання змісту обліку нещасних випадків, які на беруться на облік по формі Н-1.
19. Порядок повідомлень про нещасний випадок.
20. Порядок обов'язків власника при отриманні повідомлення про нещасний випадок.
21. Порядок спеціального розслідування нещасних випадків.
22. Зміст загальних положень про метеорологічні умови.
23. Порядок охорони праці на робочих місцях.
24. Оцінка соціальної та соціально-економічної ефективності заходів з поліпшення умов і охорони праці.
25. Показники економічної ефективності безпеки праці.
26. Вплив метеорологічних факторів на здоров'я людини.
27. Поняття систем вентиляції. 14 15
28. Способи забезпечення оптимальних метеорологічних умов.
29. Права робітників на пільги та компенсації за важкі та шкідливі умови праці.
30. Правові основи охорони праці.
31. Вимоги до робітників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою.
32. Причини травматизму на підприємствах.
33. Види виробничого освітлення. Кількісні показники.
34. Характеристика якісних показників виробничого освітлення.

35. Вимоги до освітлення на робочому місці.
36. Основні параметри природного освітлення.
37. Види освітлення, недоліки та переваги різних джерел освітлення.
38. Характеристика параметрів функціонального призначення штучного освітлення.
39. Основні параметри штучного освітлення.
40. Визначення поняття природного освітлення та методу світлотехнічного розрахунку.
41. Штучне освітлення виробничого та офісного приміщення люмінесцентними лампами.
42. Вимоги техніки безпеки і виробничої санітарії до вибору території і планування підприємства.
43. Організація роботи операторів комп'ютерних терміналів щодо зменшення шуму електромагнітного випромінювання.
44. Шкідливі виробничі фактори та засоби захисту від них.
45. Міжнародна організація праці щодо захисту працівників від різних видів шкідливостей.
46. Характеристика параметрів природного освітлення та методи світлотехнічних розрахунків.
47. Методи розрахунку штучного освітлення горизонтальної поверхні.
48. Метод розрахунку питомої потужності.
49. Точковий метод розрахунку освітлення.
50. Методи розрахунків параметрів освітлення.
51. Вплив шуму на здоров'я людини.
52. Методи та прилади вимірювання параметрів шуму.
53. Способи оцінки параметрів шуму.
54. Вплив шуму, що випромінюється кількома джерелами одночасно, на здоров'я людини.
55. Сутність нормування шуму.
56. Технічні засоби боротьби з шумом.
57. Методи вимірювання параметрів вібрації.
58. Методи розрахунку параметрів вібрації (індекс ізоляції).
59. Параметри фізичної вібрації.
60. Вплив вібрації на організм людини.
61. Способи захисту від дії вібрації.
62. Загальні поняття про промислову вібрацію.
63. Хто очолював селянський рух на Буковині в 1848 р.?
64. Методи та прилади вимірювання вібрації.
65. Вібрації за фізичними ознаками та їх вплив на організм людини.
66. Загальні поняття про електробезпеку.
67. Сутність поняття про електробезпеку.
68. Дія електричного струму на організм людини.
69. Опір організму людини дії електричного струму.
70. Параметри небезпечності електричного струму.
71. Основні причини електротравм.
72. Ступінь безпеки при включенні людини в однофазну мережу.

73. Ступінь небезпеки при торканні людини одночасно до двохфазних дротів.
74. Параметри крокової напруги.
75. Класи небезпеки ураження електричним струмом.
76. Основні способи електробезпеки.
77. Параметри захисного заземлення.
78. Параметри: занулення, захисне вимикання, вирівнювання потенціалу, блокування.
79. Параметри захисту — ізоляція електричних провідників.
80. Методи розрахунків параметрів дії електричного струму на здоров'я людини.
81. Пожежі та величини збитків від пожеж.
82. Правила пожежної безпеки в Україні.
83. Категорії споруд. Вимоги їх вогнестійкості.
84. Поняття “психологія ризику”
85. Аналіз статистичних даних при прогнозуванні нещасних випадків.
86. Виробничий травматизм. Вплив на людину зовнішніх факторів.
87. Управління ризиками.
88. Методи оцінки ризику.
89. Страховий ризик і страховий випадок. Психологія безпеки праці.
90. Методика визначення втрат (матеріальних, середовища, людських, продукції).

Рекомендована література

Основна

1. Тимченко Г. М., Закревський А. М. Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі «Здоров'я людини»: навчальний посібник / Г. М. Тимченко, А. М. Закревський. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 192 с.
2. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Мельников А.В. Основы охраны труда. Учебник. – Львов: Афиша, 2000. – 351 с.
3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці / За ред. М.П. Гандзюка. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2004. – 406 с.
4. Основи охорони праці: Підручник/ К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський, В.В. Зацарний та ін.; За ред. К.Н. Ткачука та М.О. Халімовського. – К.: Основа, 2003. – 472с.

Додаткова:

1. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третьякова, К. К. Ткачук, А. В. Чадюк. За ред. к. н. Ткачука і В. В. Зацарного. — К., 2009.
2. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к. т. н., доц. І. П. Пістуна. — Львів: «Тріада плюс», 2010. — 648 с.
3. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред. к. т. н., доц. І. П. Пістуна. — Львів: «Тріада плюс», 2011 — 436 с.
4. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. - Харків, ХНАМГ, 2007. — 227 с.
5. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. Основи охорони праці. — К.: Каравела, 2004. — 408 с. 16
6. Лабораторний практикум з курсу «Основи охорони праці» / В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Л. А. Васьковець та ін.; За ред. В. В. Березуцького. — Х.: Факт, 2005. — 348 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".

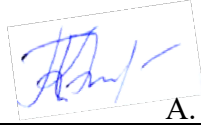
Результати перегляду робочої програми

1. Робоча програма перезатверджена на 2023- 2024 н. р. **зі змінами.**

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Охорона праці в галузі», було оновлено зміст дисципліни, внесено зміни до оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни, оновлено перелік рекомендованої літератури.

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

А. І. Кочерга

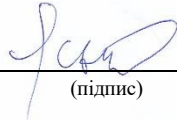
(підпис)

2. Робоча програма перезатверджена на 2023- 2024 н. р. **зі змінами.**

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» робочої програми з дисципліни «Охорона праці в галузі», було оновлено зміст дисципліни, внесено зміни до оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни, оновлено перелік рекомендованої літератури.

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри

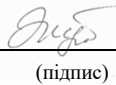

О.А. Ясько

(підпис)

3. Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р. **зі змінами** (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К від 31 серпня 2023р.) Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

(підпис)